

כאיל תערוג

פנינים על פרשיות השבוע וענינא דיומא

ממרון רבן של ישראל רבנו בעל אילת השחר שליט"א

מספריו הק' ומכתבי תלמידים

גליון 31 אחרי מות תשע"ד

מתורת הפרשה

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו. (אחרי מות טז, ל)

במשנה ביומא פ"ה ע"ב איתא, עבירות שבין אדם לחבירו אין יוהכ"פ מכפר עד שירצה את חבירו וכן נפסק בשו"ע או"ח סי' תר"ו ועוד. תנן במשנה בב"ק צ"ב ע"א אע"פ שהוא נותן לו אין נמחל לו עד שיבקש ממנו שנאמר ועתה השב אשת האיש, וכתוב בספרים שצריך לבקש מחילה מחבירו, ואף אם יודע שחבירו מחל לו יש ענין בעצם בקשת המחילה, וצ"ע אם הוא מעיקר הדין וההלכה, או מעלה והנהגה טובה.

והרב שטיינמן שליט"א נקט דלכאוי' דבר זה תלוי במחלוקת החפץ חיים והג"ר ישראל סלנטר שנחלקו באדם שסיפר לשה"ר על חבירו ולא יצא מכך רעה לחבירו מחמת שלא התפרסם הענין וכדו' האם צריך לבקש מחילה מחבירו, או שבאופן זה לא צריך. החפץ חיים בספרו כלל ו' הי"ב כתב דבשומע לשה"ר והאמין בלבו באופן האסור, תיקונו שיתחזק להוציא הדברים מלבו שלא להאמינם וכו', ובהגהות באר מים חיים הוסיף ואם סיפר אין לו תקנה עד שיפייס להנידון עבור זה כמו בשאר מספרי לה"ר. והג"ר ישראל סלנטר פליג ע"ז ודעתו שבאופן שלא נגרם נזק מהדברים א"צ לבקש מחילה, ורק באופן שהתבייש או הפסיד ממון או שאר נזקים שנגרמו לו צריך בקשת מחילה. ומעתה לפ"ד הח"ח מסתבר שבקשת מחילה אף באופן שידוע שמוחל לו היא מעיקר הדין, ולהג"ר סלנטר אינה אלא הנהגה ומעלה טובה. (הגאון הגדול רבי יעקב אלדשטיין שליט"א בסי' בעקבי מנחת חינוך עמ' קצ"ח)

איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה. (אחרי מות יז, ג)

הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל במכתב בתחילת ספר פירות תאנה עמ"ס מו"ק חקר בזורק סכין על בהמת חולין הנמצאת חוץ למקדש והקדישה לקרבן לפני שהגיע הסכין אליה, אי חייב משום שחוטי חוץ. והוכיח מדברי הגמ' שבת צ"ט, ב בעי רבא זרק דף ונח על גבי יתדות מהו מאי קמביעיא ליה הנחת חפץ ועשיית מחיצה בהדי הדדי קאתו וכו', ומבואר דחייב, שהרי בזמן זריקת הדף עדיין אין שם רה"י על מקום ההנחה ומ"מ חייב משום שבת.

והגאון רבי אהרן יהודה ליב שטיינמאן שליט"א כתב ע"ז דיש לדחות, דשאני הכא דהמעשה עצמה עושה את הרשות היחיד, משא"כ בהא דשחטי חוץ שאין הסכין מקדש את הבהמה. ודו"ק. (קובץ קול התורה נ"ט שמחת התורה עמ' ל"ח)

ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל וישפך את דמו וכסהו בעפר. (אחרי מות יז, ג)

נביא בזה כמה וכמה הלכות וחידושים בעניני כיסוי הדם, כפי שהביא נכד רבנו הרה"ג ר' אברהם ישעיהו שליט"א בספרו מצות איש. א. ממו"ז מרן הגרא"ל שטינמן שמעתי ליישב, דאין מברכין על העפר שלמטה כי הוא רק פרט במצוה, דעיקר המצוה הוא לשים מלמעלה. (עמ' ט)

ב. מי שהחזיק סכין ונפלה מידו ושחטה כדרכה, פסול, דלא מיקרי כח גברא, וכן משמע בחולין דף ל"א א', ולגבי נזיקין, רציחה, ושבת מוכח בב"ק כ"ו ב' דהחזיק אבן ונפלה מחיקו במזיד כאילו עשוי זה בידים ולא בגרמא. והשתא יש לדון כסוי הדם למי נדמהו, ולענ"ד הי' נראה דאפשר דזה תלוי בכוונה, דאם כיון שיפול מידו הוי כסוי, ואם בלא כוונה הווי ככיסוהו הרוח. וכתב לי ע"ז מרן הגר"ח: דבר פשוט דהוי כנתכסה מאליו עכ"ל, וכן השיב מו"ז מרן רה"י הגרא"ל שטינמן שליט"א. (עמ' קמ"ג)

ג. הרמב"ם פ"ד משחיטה הי"ד כותב מכסין בשיחור וכו' ובאפר בין אפר עצים בין אפר בגדים אפילו אפר בשר ששנרף שהרי נאמר מעפר שריפת החטאת. ובילדותי נתקשיתי דלכאוי' מדבריו משמע שכסוי באפר הוא לכתחילה ובגמ' משמע הי' מהלך במדבר ואין לו עפר לכסות שוחק דינר זהב וכו' משמע דוקא אין לו עפר לכסות שוחק ומכסה. ונ"ל דהגמ' נקט לשון אין לו דסתם אדם לא ישרוף בגד ויכסה אם יש לו עפר אחר, וכן שמעתי ממו"ז מרן רה"י הגרא"ל שטינמן שליט"א. אבל מו"ז מרן הגר"ח קניבסקי השיבני דמ"ש בגמ' ואין לו הוא משום כל תשחית, והרמב"ם א"צ להביאו. (עמ' קצ"ד)

ד. מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א הורה דמי שחטף כסוי הדם מקטן פטור, משום דאין הקטן חייב במצוות וא"כ אין המצוה מוטלת עליו. אבל מזקיני מרן רה"י הגרא"ל שמעתי שבסברא י"ל דמצוות כסוי הדם שייך למי ששחט, וזה הקטן ששחט המצווה שלו. (עמ' רט"ז)

ה. האריך בד"ת ס"ק י"ח שלא לומר על כסוי הדם אלא לומר כסוי דם בעפר. ודברתי עם מרן רה"י הגרא"ל שטיינמן איך יש לנהוג למעשה. ובתחילה צידד להוסיף תיבת בעפר ממ"נ דגם אם א"צ להוסיף אין זה גורע מה שמוסיפים. אמנם דחה דאם א"צ לומר הוי הפסק בין הברכה לכסוי, והסיק דמסקנת העולם לומר על כסוי דם בעפר. (עמ' רי"ט)

ו. הורה שהחוטף לחבירו כסוי שיש לכסות מספק, א"צ לשלם י' זהובים דהמוציא מחבירו עליו הראיה. (עמ' רכ"ד)

ז. דם שנקרש, נחלקו בזה רבנן שליט"א, ממרון רה"י הגרא"ל שמעתי שלא יכסה, דהדם נדחה והלא מספקין בגמ' אי יש דיחוי אצל מצוות, ולכן אין לכסות. אבל ממרון הגר"ח שמעתי שהוי דם כשר, ומה שבמקדש לא השתמשו בזה לענין זריקה, שאני זריקה מכסוי. וע"ע נדה נ"ד ב'. (עמ' רל"ז)

עניינא דיומא – אמונה

המצוה בדור האחרון

נשאל רבנו מהרה"צ רבי דוד אבוחצירא שליט"א. עפ"י המבואר בספה"ק שבכל דור יש מצוה מיוחדת לאותו דור, מהי המצוה המיוחדת לדור שלנו, שממנה ימשך לנו הארה לקיים כל התורה כולה. והשיב רבנו, להתחזק מאוד באמונה ובטחון בהקב"ה ולא בבשר ודם. (מכתב תשי"ע) וביאר מרן שליט"א הדמקור לזה מסוף מס' מכות "בא חבקוק והעמידן על אחת - וצדיק באמונתו יחיה". (מזקנים אתבונן ח"א) וראה להלן שביאר רבנו דבר זה באריכות.

אמונה יש לכל אחד אחד

יש אנשים שנראה לכאורה, וכן הם מטעים את עצמם, שהם לא מאמינים בהקב"ה. אבל רואים שכל אדם, אם רואה איזה מקרה רע ח"ו, אומר בלבו 'הלואי אלי לא יגיע' אפילו חילוני ואפילו גוי. ולמי הוא אומר את זה, ממי הוא מבקש, אלא מבקש מהקב"ה, כי פונה למי שהיכולת בידו לעזור, רק שהוא בעצמו לא מתבונן מה הם מחשבותיו. (שם)

אין קושיות

בחור שביקש להתקרב להשי"ת וביקשו הוריו למנעו מלהתקרב ושכרו אנשים ופסיכולוגים שיחדירו בליבו קושיות באמונה. שלחו אותו מלב לאחים לראש הישיבה ע"מ לחזקו. אמר לו ראש הישיבה משפט אחד - צריך לדעת שכל הקושיות שטויות.

מבשרי אחזה אלו-ה

בחור התחיל להתקרב ליהדות, והדבר היה לצנינים בעיני משפחתו והזעיקו מחו"ל את אחיו שהוא דוקטור לפיזיקה באחת האוניברסיטאות המפורסמות בארה"ב ע"מ לערער את אמונתו, הלך האח המתקרב והביא את אחיו המלומד למרן. כשבא למרן אמר האח המלומד אני דוקטור לפיזיקה חיפשתי את הקב"ה ולא מצאתי, חייך אליו מרן ואמר לו תחפש בבטן שלך, ומיד הסביר, הקב"ה אינו דבר גשמי שמסתכלים עליו במיקרוסקופ טלסקופ וכו', אבל אם תרצה יש דרך שניתן לראותו מתוך מורכבות ונפלאות מעשי הבריאה אשר ברא, ואין צורך לנדוד ולראותם במחוזות נידחים אלא כאן אצלך בגופך תוכל לראות גדלות מי שיצר אותם, כדברי רבי עקיבא.... הבגד מעיד על האורג שארג אותו. (מזקנים אתבונן ח"א עמ' 4)

מכתב לחיזוק האמונה [שנכתב לאחר שמטוס עם נוסעים שומרי תו"מ ניצל בדרך נס מדרת שחת]

בס"ד. ידוע שהדורות יורדים, ובכל הדורות האחרונים לא רואים שום דברים שיחזקו באופן מיוחד לאמונה. ובשעת קריעת ים סוף כתוב ויאמינו בה' ובמשה עבדו, ומן אז עד הדור של אליהו בהר הכרמל לא מצינו שהי' עוד מראה לחיזוק אמונה בה', ואף שיש הרבה פעמים דברים שיש לראותם כניסים. בכל זאת המתעקשים אמרו שזה דבר לא כ"כ רחוק מהטבע.

הנה הרמב"ן בשער הגמול מביא שגם היום רואים במקום להט החרב המתהפכת שאנשים שהלכו שם לא נשאר בחיים, ויש עוד דברים המביאים לחיזוק האמונה, אבל לא כל אחד זוכה.

ויש זמן שראו הסמבטיון, שבשבת נח וכל השבוע זורק אבנים, ובימינו גם זה לא רואים, אע"פ שיש אנשים שעברו כל שטח העולם מקצה לקצה, וזה דבר מפליא אשר עשוי מן השמים לחזק.

והי' זמן שדיבוקים גילו דברים נוראים. ובזמן האחרון הי' פגועי מוח אומרים דברים מאד נסתרים, וקצת אנשים זכו להתרחק מעבירות חמורות.

רואים מצד אחד שגברה הסתרת פנים, ואומרים בשם הגר"ח ואלוזינער שבזמנו היה עדיין דיבוקים שהי' אומרים דברים שהיה לחזק האמונה בה' ובתורתו, ואז אמר שזה יפסיק מחמת הסתר פנים. אבל כל דוד ודוד גובר ההסתר פנים.

מכל מקום מזמן לזמן, הקב"ה עושה שמוריד ההסתר פנים ומתגלה כבוד שמים. ובימים האחרונים קרה דבר פלא שאירון שלפי כל דרכי הטבע אינו יכול לנחות, והאנשים הי' ודאי עומדים להיות בסכנת מות ופצועים במחלות ובריסקי אברים, ובכל זאת חסדי ה' יתברך על האנשים שהי' חלק גדול שומרי תורה ומצות, ובחסדיו הגדולים אף אחד לא ניוזק.

וזה מראה שמזמן לזמן יש רחמי שמים לעורר כל אחד שאבינו שבשמים לא עזב את בני ישראל, ומוטל עלינו לפרסם ולעודד כלי' א' להתחזק ביראת שמים ובתורה, ובאמונה בהקב"ה.

והיות שזה קרוב לחג השבועות זמן מתן תורה, באה מדת הרחמים לקרב לב כל ישראל לזמן קבלת התורה, שזה זמן קרבת אלקים שעליו כתוב ביום שמחת לבו, וזה הולך על מתן תורה, וע"כ יראה כל אחד להתחזק בתורה ובמצות ובמדות טובות.

כ"ז אייר תשע"א לפ"ק אהרן י. לייב שטיינמן

והוסיף רבנו משי"כ בתחילת המכתב שלא מצינו עוד מראה לחיזוק האמונה, ביאר דבדאי היו הרבה נסים אבל מראה אלוקי שנעשה במיוחד בשביל חיזוק האמונה, או עכ"פ שיהי' כתוב אח"כ שהתחזקו באמונה, לא נזכר.

ומשי"כ בסוף המכתב שחלק גדול במטוס היו שומרי תורה ומצות, ביאר מרן שליט"א דבכדי שיהיה נס, לא מצוי שיעשה הקב"ה נס לאינם שומרי תו"מ. ולא שחלילה רוצה באבדונם, אבל לזכות לנס צריך זכויות.

במשי"כ על פגועי מוח, פעם שאל רבנו אחד מהם למה לפני המלחמה לא היו דברים כאלה, ענה אותו פגוע, היו דיבוקים. (בזכות האמונה עמ' 98)

ענין השתדלות

שח הגרמ"י מישקובסקי שליט"א : בנוגע להתרמות לישיבה דעתו של מרן שליט"א לא להרבות בהשתדלות. פעם שאלנוהו לפשר הענין, והשיב וביאר לנו : לפעמים נגזר כי יגיע הכסף מאדם מסוים ואם יש דרך לפעול אצל אחד הרי שזוהי ההשתדלות, אם אתה

רואה שלא עולה ההשתדלות יפה הרי אין מחובת ההשתדלות לשים מבטח בו ולהמשיך להשתדל דרכו, נגזר שיבוא הסכום הנדרש ממקום אחר – כולם שליחים של מקום הם. המדרגה היא להאמין בה' לבדו. (כאיל תערוג - שיחות הגר"ח עמ' רט"ו)

בא חבוק והעמידן

בגמרא שלהי מסכת מכות איתא, דרש רבי שמלאי תרי"ג מצות נאמר לו למשה, בא דוד והעמידן על אחת עשרה, בא ישעיהו והעמידן על שש, בא מיכה והעמידן על שלש, חזר ישעיהו והעמידן על שתיים, בא חבוק והעמידן על אחת שנאמר וצדיק באמונתו יחיה. ופירש רש"י שלפי המשך השנים נתמעטו ונחלשו הדורות ובא כל נביא והעמידן על פחות, עד שבא חבוק והעמידן על אחת.

רבים תמהים היתכן כי כל הנביאים באו למעט מתרי"ג מצות. אכן הביאור הוא כי בודאי צריך לקיים את כל המצות, אלא שלעמוד על כל מצוה ומצוה בחזק קשה לעמוד בזה, אבל להתמקד בנקודה אחת אינו דומה למתמקד על הרבה נקודות, ולכך מתחילה בא דוד והעמידן על אחת עשרה מצות, שהם העיקר, וכשיתחזק האדם לילך בהם, ממילא כבר יתקיימו בידו גם כל שאר המצות, כי לא יתכן שיהיה בסדר באלו המצות, ושאר המצות לא יקיים. ובודאי שצריך לקיים את כל המצות, אלא שמתחיל באלו אחת עשרה וממילא יבוא אח"כ לכולן.

ואח"כ בא חבוק והעמידן על אחת צדיק באמונתו יחיה, וכמו שמבאר החזון איש כי בני אדם בדרך כלל הם מקטני אמנה, ואע"פ שאומר כל הזמן שהוא מאמין, אך כשמגיע איזה מצב קשה רואים שהוא מאמין בעיקר בכח של הדבר ההוא ולא בהקב"ה, כי כשאדם במצב קשה לבו נשבר ואז ניכר מה בפנימיותו.

אנו יודעים בעצמנו מעשים בכל יום, כי כשרואה שוטר זוטר מיד הוא נבהל, ובפרט לאלו שיש להם ממה לחשוש כשמגיע איזה פקיד כבר נבהלים, פחד ואימה, רואים שנבהל מאנשים יותר מלפני הקב"ה, כי אם היה יודע שהכל מהקב"ה מה הוא נבהל, וזוהי החולשה שיש לבני אדם, ולכן באמת האמונה שיש אצל רוב בני אדם היא לקויה. אמנם אי אפשר לומר שהוא כופר ח"ו, אבל הוא מאמין חלש. וזה נצטוונו וצדיק באמונתו יחיה. שהאמונה צריכה להיות בדרגה באופן הגדול ביותר.

וכשיש אמונה ממילא כבר כל המעשים הם בסדר, כי איך יכול לחלל שבת כשיודע שיש בורא עולם שציוה לא לחלל שבת. וכן יזכור בכל דבר שעושה. כי כשאדם חוזר במחשבתו באמונה ויודע שיש רבש"ע שמנהיג את הבריאה ורק הקב"ה שולט בבריאה ומאמין שהוא הכל והוא נתן לנו את התורה והוא צונו על המצות, ממילא מקיים את כל המצות

אלא שנתמעטו ונחלשו הדורות, ואי אפשר לכל אדם לעמוד על כל פרט כמו שהיה בדורות הראשונים, לכן מוכרח להגיע להכל על ידי אמונה, אבל באמונה עצמה צריך להגיע לדרגה הכי גבוהה ששייך, ואז מה שיתחזק יותר יוכל יחד עם זה לגרום על עצמו יותר לקיים את כל התורה.

נמצא דלא מיעטו כלום ממצות התורה, אלא שנתנו שיטה אחרת האידך להגיע לקיום כל התורה, וכמו שמתחילה היתה השיטה ללחום עם היצר על כל מצוה ומצוה בפרטות, בא חבוק והעמידן על אמונה, שיראה ללחום עם היצר ויעבוד להתחזק באמונה, וכשיעבוד ויתחזק באמונה בתכלית מה ששייך יהיה ממילא הכל בסדר.

כשאדם מתחזק באמונה להאמין שכל מה שקורה אין הסיבה גורמת אלא הכל בא מאת הקב"ה זוכה הרבה מאד, ואין זה דבר קל כל כך, כפי שידוע כל אחד בעצמו כשמגיע איזה פקיד או שוטר הוא מיד נבהל כנ"ל, אע"פ שאין זה כלום, וכי מה זה פקיד או שוטר, ומעשים בכל יום אצל אנשים שחוטפים התקפת לב מזה, ולמה, מה קרה, ממי הם פוחדים, אך ככה הם בני אדם, נבהלים מכל דבר. אבל אם האדם היה חזק באמונה ויודע שהקב"ה יכול לעזור לו, אז אע"פ שאינו בטוח שיהיה לו טוב אך כבר אינו נבהל, וזוהי עבודה גדולה לראות שלא להבהל מהסיבה, דעיקר הבהלה היא משום שחושב שהסיבה היא הגורמת ואם לא היה חושב שהסיבה היא העיקר היה מסתכל על זה אחרת. ואם כן נמצא שעכשיו המצוה הראשונה והעליונה שהעמידו חז"ל להתחזק בה היא צדיק באמונתו יחיה, ומצוה זו היא המרכז של כל המצות והיא המפתח להגיע לכולן, וכשמתחזק במצוה זו בכל התוקף יש לו חיזוק בכל התורה, וממילא הזכות של מצוה זו, היא גדולה ועצומה מאד. (לקט דברי חיזוק שבט תשס"א)

עצת ה' היא תקום

אמר רבנו שליט"א בתוך שיחה בכינוס לב לאחים ניסן תשע"ג:

הרי ידוע שיש פסוק רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום, האידך הקב"ה עושה, פרעה רצה שעיי"ז לא יבוא הגואל, מה הוא עשה, ציוה לזרוק כל הברזל, אפילו של מצרי, כולם! ממילא לא יהיה מושיען של ישראל. מה עשה הקב"ה, דוקא עיי"ז יצא שמי גידל את משה רבינו – פרעה! עיי"ז שהוא היה בים, עיי"ז גלגל הקב"ה שפרעה בעצמו גידל את משה רבינו. מה שהוא עשה כל המאמצים כדי שמשה רבינו - מושיען של ישראל לא יהיה, הקב"ה עשה שפרעה עצמו גידל אותו, בתיה הביאה אותו לבית פרעה, ומי גידל אותו? פרעה! אי"כ רואים את דרכי הקב"ה שדוקא מה שעושים להפריע, דוקא עיי"ז הוא בעצמו מביא נגד מה שהוא רוצה, כי עצת ה' היא תקום. זה נקרא אמונה בהקב"ה, לדעת שכל מה שהוא רוצה מתקיים ואין עצה ואין תבונה לנגד ד', עצת ה' היא תקום.

הלכתא רבתא לשבתא

משיעורי הגאון רבי בן ציון פלמן שליט"א

בורר למוצאי שבת

מי שבריר סמוך לשקיעה לצורך סעודה של מוצ"ש, שמעתי מהגרא"ל שטיינמן שליט"א דעבר רק איסור הכנה אבל איסור בורר לא עבר כיון שהיה סמוך לסעודה ואין צריך שהסעודה תהיה בשבת. ויש להביא ראיה לזה מהא דהתירו לקנב ירק ולפצח אגוזים ביוה"כ מן המנחה ולמעלה, וחשיב ד"ז לאלתר כיון שא"א בענין אחר כמשי"כ בשעה"צ סי' תרי"א סק"ט, הרי דאף שבורר משבת לחול אם הוא לאלתר שרי. [א"ה אולם יש לעיין בזה דבשבת דף ע"ד ע"א מפרש עולא דבורר ואוכל לבו ביום ולמחר לא יברור ואם בריר חייב חטאת, ובאחרונים יש צד דלמחר היינו אחרי השקיעה, אי"כ נמצא דבזמן קצר סמוך לשקיעה כיון שאין זה לאותו יום השיב כבורר לאוצר, ואביי לא פליג עיי"ז וא"כ חזינן דחשיב ד"ז לבורר]. (אליבא דהלכתא קובץ סי"א עמ' כ"ב, וע"ע באילת השחר שבת עד, א עדי"ז)

יומא דהילולא – הגאון רבי ישראל אליהו וינטרוב זצ"ל נלב"ע י"א ניסן תש"ע

נכדו שליט"א כתב על הקשר וההערכה של הגר"י רבנו שליט"א (התפרסם בית"נ י"ד חשוון תשע"ד): בבחירות האחרונות לחיי (תשס"ט) ליוותי אותו לבחור וא"ל בדרך, בדר"כ בבחירות יש שני דברים א. שכ"א מבין שיש חובה לשלוח נציגות בני תורה לכנסת ואעפ"י שצריכים להישבע וכו' התועלת רבה על החסרון. ב. גדולי הדור קבעו שחייבים להצביע וזה המצווה שבדבר.

ואמר, אני חושב שהפעם זה לא ברור כלל שחייבים לצאת לבחירות היינו לשלוח נציגות לכנסת, אבל מכיוון שגדולי הדור מרנן הגר"י זצוק"ל ויבדלחט"א הגר"י שליט"א קבעו שכן, אני הולך לקיים ככל אשר יורוך. וכשאמרו לפניו שלא כל הגדולים חתמו על ה'קול קורא' להצביע, אמר לי מו"ז זצוק"ל 'הרב אלישיב זצוק"ל והרב שטינמן שליט"א הם השלוחי דרחמנא להנהיג את הדור. דעתו הברורה הייתה כלפי ענין המסורת מרבתינו החזו"א הגר"י והרב שך זצוק"ל שגדולי הדור החיים כיום הם הקובעים את מה לקחת להנהיג כיום, ומה לא.

ופעם כשדיברו לפניו איזה ענין של 'השקפה' וביקשו שידבר ע"כ ברבים והיה חשש שהמבקשים באים לפגוע בכבודו של רבנו שליט"א, בירר זאת היטב ע"י הגר"י מישקובסקי שליט"א שדיבר עם מרן שליט"א. והיה זה בחנוכה האחרון לחיי (תשס"ט), וכיון שחשבו המבקשים שהגר"י אהיה עמם, כבר פירסמו שהולך למסור שיחה נגד מרן שליט"א, והיתה קבוצה שבאה למקום לשם כך רח"ל. אך נכונה להם אכזבה, כי במקום כן דיבר על כבוד חכמי ישראל שזהו חומרי דחומרי ואוי לו למי שח"ו מעז לערער בכבודם, ואחר השיעור הודה מאוד לכל מי ששמרו לבל יכשל ח"ו.

סיגופים

שח ראש ישיבת מיר הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל שליט"א, ששמע מהגאון ר' ישראל אליהו זצ"ל, שהסיגופים והתעניות של רבנו שליט"א ומיעוט הנאותיו מעולם הזה. הם מעין הסיגופים בדורו של אדונו הגר"י זצ"ל. ובנותן ענין להביא כאן, שבעת שהתחילו כמה אנשי דלא מעלי לעשות מעשים כנגד רבנו שליט"א. אמר רבנו, דהנה רבנו הגר"י והשאגת אריה ועוד, היו הולכים לגלות. ועיקר מטרת הגלות היתה קבלת עלבונות מהמון העם, לשם כפרת עונות ועליה במדרגות, וזכורים לו מימי נעוריו בבריסק פרושים שהיו עוזבים את ביתם ויוצאים לגלות, רק מפני שלא זכו להגיע למדרגת גאון ישראל נשאר באלמוניותם. רק בזה שראו שגורם לביטול תורה הפסיקו מנהגם. ועכשיו זכינו שיש בזיונות ואין צריך לצאת לגלות אלא לתוך הבית מגיעים הביזיונות, ומעלה יתירה בהם שאינם גורמים לביטול תורה. [נראה מעשה איש ח"י עמ' רמ"ג דברים דומים לזה שנשמעו מרן החזון איש זצ"ל]

יומא דהילולא – הגאון הגדול רבי שמחה זיסל ברוידא זצ"ל ראש ישיבת חברון נלב"ע ט"ז ניסן תש"ס

מתוך ההספד רבנו על הגר"י ברוידא זצ"ל לפני מיטתו בהיכל ישיבת חברון:

חז"ל אומרים משמת רבי עקיבא בטל כבוד התורה. ומהתנאים בדור של רבי עקיבא הרי יש כזה הפרש בין הדורות מה שלא שייך לתאר בכלל כמו שרואים שרבי אליעזר הגדול אמר, לא חסרתי מרבתי אפי' ככלב המלקק מן היס, וככה כל דור ודור וחז"ל הרי אומרים שלא שייך להדמות כלל לדור של התנאים (עירובין נ"ד) והירידת הדורות הרי היא יותר ויותר מה שרחוק יותר א"כ כבוד התורה של דורינו הוא ממש בבחינת אפס ביחס לכבוד התורה שהיה בדור של התנאים אבל אותו מעט כבוד התורה שהיה לנו זה עם אותם התלמידי חכמים היחידים שמוחוץ לזה שהי' תלמיד חכם בענין של לימוד התורה היה גם ת"ח בענין של כבוד התורה כמו שחז"ל אומרים על ר' עקיבא שהי' על ידו כבוד התורה ופרש"י משום שהיה דורש על כל קוץ וקוץ תילי תילין של הלכות. בדור שלנו מה שנשאר כבוד התורה זה עם אותם מקצת ת"ח המרביצי תורה שבבחינה מסוימת לפי המושג שלנו זה הכבוד התורה שיש בדור שלנו, וגם את זה לוקחים מאתנו אם חלילה וחס גם הם הולכים הרי זה מצב נורא שהרי מתרושש ונופל כל כבוד התורה.

יומא דהילולא – הגאון הגדול רבי יהודה שפירא זצ"ל נלב"ע י"ז ניסן תשס"ט

בעת שרבנו שליט"א היה בניחום אבלים אצל משפחת שפירא על פטירת אביהם הגדול הגר"י שפירא זצ"ל ושהה שם אחד מגאוני הזמן שליט"א אמר רבנו שליט"א שרבי יהודה שפירא זצ"ל זכה ליסורים וש"א לזכות בעוה"ב בלא יסורים. והגאון שליט"א אמר שאינו בהכרח, ות"ח כמו רבי יהודה שפירא שהוא אדם השלם הוא יכול לזכות בעוה"ב אף בלא יסורים. ולאחר זמן נגלה להגאון הנ"ל שליט"א הגר"י שפירא זצ"ל בחלום ואמר לו שרבי אהרן לייב צודק ש"א לזכות בלא יסורין, ובלא היסורים לא הייתי עומד בדין. ויום אחרי החלום נפל הגאון הנ"ל שליט"א ושבר את אגן הירחים והתייסר טובא, והוא פלאי. (שיעורי הגאון רבי מרדכי בונם זילברברג שליט"א פרשת וישב תשע"ד)

העלון יוצא ללא מטרת רווח, ואפשר לצלם לזיכוי הרבים בלבד.

להערות הארות הוספות מנויים ורעיונות ניתן לפנות keailtarog@gmail.com

לתרומות הנצחות והפצה ניתן לפנות ל 0527680034 בשעות בין הסדרים

לעילוי נשמת הרבנית ז'בה גולדה לוין ע"ה בת הר"ר פישל הכהן ז"ל